

ЖЕЛЕЗНИЦИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ТРАНСПОРТ АД - СКОПЈЕ

Финансиски извештај

01.01-31.12.2023 година

Изработил:
Маја Денковска Трајкоски
Раководител на одделение за книговодствени работи

Маја Денковска Трајкоски

Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2023
Во илјади денари

	Белешки	2023	2022
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	1.212.187	1.504.813
Нематеријални средства	6	944	1.407
Финансиски средства расположливи за продажба	8	8.102	7.619
Гудвил	9	7.322.422	7.322.422
		8.543.655	8.836.261
Тековни средства			
Финансиски побарувања	10	12.386	12.370
Залихи	11	449.972	455.808
Побарувања од купувачи и останати побарувања	12	218.146	301.597
Побарувања за данок од добивка		64	64
Парични средства и еквиваленти	13	289.587	279.692
		970.155	1.049.531
Вкупно средства		9.513.810	9.885.792
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	14	10.232.085	9.269.172
Акумулирани (загуби)		(6.400.726)	(5.641.365)
Вкупно капитал		3.831.359	3.627.807
Обврски			
Нетековни обврски			
Нетековни позајмици	15	1.214.545	1.214.510
		1.214.545	1.214.510
Тековни обврски			
Тековни позајмици	15	2.467.557	2.411.107
Обврски кон добавувачи и останати обврски	16	2.000.349	2.632.368
		4.467.906	5.043.475
Вкупно обврски		5.682.451	6.257.985
Вкупно капитал и обврски		9.513.810	9.885.792

Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годината која завршува на 31 декември 2023

Во илјади денари

	Акционерски капитал	Акумулирана (загуба)	Вкупно
На 01 јануари 2022 година	9.269.172	(5.417.964)	3.851.208
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-
(Загуба) за годината	-	(223.401)	(223.401)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)	-	(223.401)	(223.401)
На 31 декември 2022 година	9.269.172	(5.641.365)	3.627.807
На 01 јануари 2023 година	9.269.172	(5.641.365)	3.627.807
Зголемување на основна главнина – емисија на нови акции	962.913	-	962.913
<i>Трансакции со сопствениците</i>	962.913	-	962.913
(Загуба) за годината	-	(759.361)	(759.361)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)	-	(759.361)	(759.361)
На 31 декември 2023 година	10.232.085	(6.400.726)	3.831.359

Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2023
Во илјади денари

	Белешки	2023	2022
Оперативни активности			
(Загуба) пред оданочување		(759.361)	(223.401)
<i>Исправки за:</i>			
Депрецијација и амортизација	5,6	293.125	296.177
Отпис на ненаплатливи побарувања	22	8.174	-
Расход од отпис на залихи	22	82	241
Приходи од отпис на обврски	18	(88.438)	(293)
Приходи од државни сувеници		(918.113)	(918.113)
Приходи од дивиденди	18	(26)	(87)
Вредносно усогласување на финансиски средства расположливи за продажба	8	(483)	(364)
Приходи од камати	23	(5)	(890)
Расходи по камати	23	545.555	102.810
(Загуба) од работење пред промени во оперативниот капитал		(919.490)	(743.920)
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		5.754	5.522
Побарувања од купувачи и останати побарувања		75.277	(27.973)
Обврски кон добавувачи и останати обврски		(543.581)	(13.217)
Готовина од оперативни активности		(1.382.040)	(779.588)
Платен данок на добивка		-	-
(Платени) камати		(545.555)	(102.810)
		(1.927.595)	(882.398)
Инвестициони активности			
(Набавка) на недвижности, постројки и опрема		(36)	(2.066)
(Набавка) на нематеријални средства			(640)
Дадени позајмици		(16)	94
Приливи од дивиденди		26	87
Приливи од камати		5	890
		(21)	(1.635)
Финансиски активности			
(Отплата) на позајмици		-	-
Приливи од позајмици		56.485	(39.677)
Приливи од добиени државни сувеници		918.113	918.113
Приливи од емисија на акции		962.913	-
		1.937.511	878.436
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		9.895	(5.597)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		279.692	285.289
Парични средства и еквиваленти на крајот	13	289.587	279.692

1. Општи информации за Претпријатието

Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД-Скопје (Друштвото) е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија со седиште на улица Трета македонска бригада бр.66-Скопје.

Друштвото е основано од страна на Владата на Република Северна Македонија согласно Одлуката за основање на Македонски Железници Транспорт АД - Скопје (Службен весник на Република Македонија 58/07 од 11 мај 2007 година).

Основна дејност на Друштвото е превоз на стоки и патници во железничкиот сообраќај.

2.1. Основа за определување на основачкиот капитал

Како резултат на процесот на реструктурирање на Македонски Железници во текот на 2007 година, на 8 август 2007 година Јавното Претпријатие Македонски Железници престанува да постои и беа основани две правни лица како правни наследници на старото железничко претпријатие: Јавно Претпријатие за Железничка Инфраструктура и Македонски Железници Транспорт АД - Скопје. За целите на поделбата, Владата ја верификува Одлуката за поделба на капиталот, средствата, правата, обврските и вработените на ЈП Македонски Железници на 8 мај 2007 година (Службен весник на РМ 58/2007 на 11 мај 2007 година) според која вкупните, средства, обврски и вработени беа поделени врз основа на функционалната припадност, со што инфраструктурните и транспортните операции беа поделени. Основачкиот капитал на двете нови претпријатија беше определен врз основа на проценка на нето средствата извршена од страна на независен лиценциран проценител со ефективен датум на 1 јануари 2007 година. Вкупниот проценет капитал на МЖ Транспорт АД Скопје на 1 јануари 2007 година изнесуваше 4.268.888 илјади денари.

Со Законот за претварање на побарувањата на Република СевернаМакедонија по основ на платени обврски кон странски кредитори и странски железнички претпријатија во траен влог во МЖ Транспорт АД Скопје се изврши зголемување на основната главнина во износ од 4.697.989 илјади денари.

Со Законот за претварање на побарувањата на Република Северна Македонија по основ на данок на додадена вредност и платени обврски кон странски кредитори и странски железнички претпријатија во траен влог во МЖ Транспорт АД Скопје се изврши зголемување на основната главнина во износ од 302.295. илјади денари.

2.2 Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва член 469 став 1 и 2 (Службен весник 28/04 со измени 84/05, 25/07, 87/08, у.бр.177/8 во 17/09,у.бр.153/08 во 23/09,42/10,48/10,у.бр.75/10 во 8/11,24/11 и 166/12) Правилникот за водење на сметководството (Службен весник на РМ ,број159/09,164/10 и 107/11) и сметководствените принципи применливи во Република Македонија кои што се состојат од следното:

- - Ревидирани Меѓународни сметководствени стандарди од МСС 1 до МСС 39 објавени на 30 декември 2004 година, предходно со важност од 5 ноември 1999 година.

Ефективниот датум за сите ревидирани стандарди е 1 јануари 2005 година.

Дополнително, Меѓународни сметководствени стандарди, МСС 40 и МСС 41 беа објавени со ефективен датум на 1 јануари 2005 година.

Финансиските извештаи на Друштвото се подготвени врз основа на историска набавна вредност. Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денари (МКД) и сите вредности се заокружени до најблискиот износ во илјади (000 денари).

3. Основни сметководствени политики

3.1 Приходи од продажба

Приходите од продажба на домашен и странски пазар се искажани по фактурна вредност намалена за данок на додадена вредност и одобрените попусти. Приходите од продажба се признаваат во моментот на нивното настанување.

3.2 Трошоци од продажба

Трошоците од продажба ги содржат сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои се директно поврзани со остварените приходи од продажба под точка 3.1, односно ги опфаќа директните настанати трошоци во текот на годината.

3.3 Останати оперативни приходи

Останатите оперативни приходи се искажани по фактурна вредност, во моментот на нивното настанување и се однесуваат на приходи од наплатени отпишани побарувања, приходи од продажба на материјали и резервни делови, поддршки кои се однесуваат на приходи и други останати приходи.

3.4 Административни трошоци и останати оперативни трошоци

Останатите оперативни трошоци и административни трошоци се состојат од општи административни трошоци на продадени материјали и резервни делови, трошоци за издатоци по основ на судски спорови, исправка на вредноста и сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои не се директно поврзани со остварените приходи од продажба.

3.5 Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на кои се однесуваат, независно дали се наплатени или не. Тие се состојат од приходи по основ на камати и позитивни курсни разлики.

3.6 Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на кои се однесуваат, независно дали се платени или не. Тие се состојат од расходи по камати и негативни курсни разлики.

3.7 Пресметување на странски средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Извршена е пресметка на сите побарување и обврски во нивната денарска противвредност, по средниот курс на НБМ како важечки на денот на билансот на состојба.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успехот како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесува.

3.8 Парични сретства

Паричните сретства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финасиските извештаи, паричните сретства се состојат од денарска и девизна готовина во благајна, денарски парични сретства на сметки во банки и депонирани парични сретства во банки на краток рок.

3.9 Побарување

Побарувањата се евидентираат според нивната номинална вредност, намалени за соодветна исправка на вредност за сомнителни и спорни побарувања. Со товарење на останатите расходи се формира посебна резерва (исправка на вредноста) за сите побарувања за кои Претпријатието смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојби.

3.10 Залихи

Залихите на суровини, материјали, резервни делови, ситен инвентар и амбалажа се вреднувани по набавна вредност. Трошокот на залихите се определува според методот на просечни цени.

3.11 Недвижности, постројки и опрема

Друштвото е правен следбеник на транспортните операции на Јавното Претпријатие Македонски Железници коешто престана да постои на 8 август 2007 година.

Вредноста на недвижностите, постројките и опремата пренесени во Друштвото на 9 август 2007 година е определена во согласност со проценката на железничките транспортни средства со ефективен датум на 1 јануари 2007 година. Набавките после 1 јануари 2007 година и 9 август 2007 година се евидентирани по набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и последователните загуби поради оштетување. Под нематеријални и материјални средства се сметаат правата односно предметите чиј поединечен трошок на набавка е поголем од 300 евра и корисниот век на употреба е подолг од една година.

Почетно стекувањето на недвижностите, постројки и опрема се евидентира по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Трошоците за поправка и одржување се признаваат како трошок во моментот на нивно настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрување кои го менуваат капацитетот или намената на недвижностите, постројките и опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

признава како приход во билансот на успех за време на очекуваниот век на употреба на средството.

3.16 Данок од добивка

Данок од добивката се издвојува по прописите на Република Македонија. Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за данок на добивка се плаќаат месечни аконтации на данок на добивка за 2009 год. на непризнати расходи во Даночниот биланс.

3. Приходи и трошоци

а. Приходи од продажба

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Меѓународен стоков превоз	411,089	639,363
Меѓународен патнички превоз	-	-
Домашен патнички превоз	23,987	38,093
Домашен стоков превоз	11,636	13,782
Приходи од извршени услуги	-	-
сопствен превоз режи возарина	60	88
	<u>446,772</u>	<u>691,326</u>

6.Останати оперативни приходи

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Приходи од наемнина		
Наплатени отпишани побарувања	88,438	293
Отпис на обврски кон странски железници		
Отпис на останати обврски		
Останати приходи-субвенции ПСО	188,361	487,000
Останати приходи-помош Влада	376,779	431,114
Останати приходи	56,732	18,934
	<u>710,310</u>	<u>937,341</u>
Вкупно приходи од работењето	<u>1,157,082</u>	<u>1,628,667</u>

**в. Трошоци за плати и
потрошен материјал**

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Плати	400,236	395,096
Трошоци за придонеси	57,300	61,864
Надоместоци на вработените	35,910	40,124
Службени патувања	4,631	2,433
Останати трошоци за вработените	9,302	12,795
Регрес	7,979	13,424
	<u>515,358</u>	<u>525,736</u>
Гориво за локомотиви	56,800	91,800
Електрична енергија за влеча на локомотиви	48,061	313,360
Електрична енергија	6,633	11,279
Резервни делови	24,749	44,690
Гориво за друмски возила	3,133	961
Мазиво	1,590	1,677
Потрошени материјали	11,147	10,842
Отпис на ситен инвентар	13,084	0
	<u>165,197</u>	<u>474,609</u>

г. Трошоци за услуги

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Режиски трошоци	13,413	13,618
Тековно одржување	34,662	23,541
Трошоци за користење на инфраструктура	247,354	371,927
Трошоци за домашен патнички превоз	7	2
Трошоци за меѓународен стоков превоз	9,855	15,053
Правни и административни надоместоци	4,787	907
Останати трошоци	7,270	10,216
	<u>317,348</u>	<u>435,264</u>

ѓ.Останати расходи

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Трошоци со отпис на УО	82	241
Вредносно усогласување на поб.од куп.во земјата и странство	8,174	0
Надомест на штети,парични казни,пенали	3,949	2,378
Други трошоци од работењето	17,596	1,233
Трошоци за репрезентација	805	502
Останати трошоци	6,729	6,280
Судски и административни трошоци	760	707
Трошоци за привремена работа	19,979	8,028
Останати трошоци	9,280	2,384
Банкарски трошоци	12,076	2,733
	<u>79,430</u>	<u>24,486</u>

е. Трошоци за амортизација

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Амортизација за тековна година	293,125	296,177
	<u>293,125</u>	<u>296,177</u>
Вкупно расходи од работењето	<u>1,370,458</u>	<u>1,756,268</u>

Приходи и трошоци (продолжува)

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Приходи од камати	5	889
Приходи од вложувања	26	87
Приходи од курсни разлики	9,209	18,992
Финансиски приходи	<u>9,240</u>	<u>19,968</u>
Трошоци за камати по кредити и позајмици	116,675	15,223
Трошоци од затезни камати	428,880	87,587
Негативни курсни разлики	9,672	12,957
Финансиски расходи	<u>555,227</u>	<u>115,967</u>

2023

МКД ,000

Материјални средства						
Опис	Земјиште	Градежни објекти	Постојки и опрема	Алат,пог. И канц.инв.	Инвестиции во тек	Вкупно материјални средства
набавна вредност						
Состојба на 1 Јануари 2023	-	557,675	12,320	5,668,043	118,169	6,356,207
Зголемувања:						
Набавка во текот на годината	-	-	-	37	-	37
Состојба на ден 31.12.2023		557,675	12,320	5,668,080	118,169	6,356,244
Акумулирана амортизација:						
Состојба на ден 01.01.2023		226,921	11,466	4,613,007	-	4,851,394
Амортизација за тековната година		14,232	114	278,316	-	292,662
Состојба на ден 31.12.2023 акумулирана амортизација		241,153	11,580	4,891,323	-	5,144,056
неотпиш.вред.на мат.с-ва 31.12.2023		316,522	740	776,757	118,169	1,212,188
неотпиш.вред.на мат.с-ва 31.12.2022		330,754	854	1,055,036	118,169	1,504,813

2023

МКД ,000

Нематеријални средства (патенти, лиценци, Гудвил, софтвер и останати с-ва)		Вкупно материјални и нематеријални средства
набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2023	7,335,355	13,691,562
Зголемувања:		
Набавка во текот на годината		37
Состојба на ден 31.12.2023	7,335,355	13,691,599
Акумулирана амортизација:		
Состојба на ден 01.01.2023	11,526	4,862,920
Амортизација за тековната година	463	293,125
Состојба на ден 31.12.2023 акумулирана амортизација	11,989	5,156,045
неотпиш. вред. на мат. с-ва 31.12.2023	7,323,366	8,535,554
неотпиш. вред. на мат. с-ва 31.12.2022	7,323,829	8,828,642

4. Парични средства

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Парични средства - денарски сметки	13,980	3,267
Парични средства во благајна	1,455	1,521
Парични средства- девизни сметки	273,953	274,710
Останати парични средства	199	194
	<hr/>	<hr/>
	289,587	279,692

5. Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Побарувања од купувачи	181,786	206,534
Дадени аванси на добавувачи	1,895	3,259
Побарувања од државни органи и институции-ддв	18,494	70,481
Побарувања од вработени	664	184
Останати побарувања	10,418	14,180
АВР	4,952	7,024
	<hr/>	<hr/>
	218,209	301,662

6.Краткорочни финансиски средства

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Побарувања по дадени позајмици	2,186	2,170
кредити депозити и кауции	10,200	10,200
	<u>12,386</u>	<u>12,370</u>

6.Залихи

	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>	<i>2022</i> <i>МКД'000</i>
Суровини и материјали	64,041	68,670
Резервни делови	380,452	383,886
Ситен инвентар, амбалажа и гуми	33,770	18,529
Трговски стоки	188	191
Вредносно усогласување на ситен инвентар	<u>(28,478)</u>	<u>(15,467)</u>
	<u>449,973</u>	<u>455,808</u>
Вкупно тековни средства	<u><u>970,155</u></u>	<u><u>1,049,532</u></u>

8. Вложувања во средства расположливи за продажба

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Обични акции – кои не котираат на пазарот на капитал	8,102	7,619
Обични акции–кои котираат на пазарот на капитал		
	<u>8,102</u>	<u>7,619</u>
Вкупно нетековни средства	<u>8,543,654</u>	<u>8,836,260</u>

9.Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Обврски спрема добавувачи домашни	522,349	1,167,455
Обврски спрема странски железници и добавувачи	1,381,901	1,383,252
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки	9,302	8,702
Финансиски обврски за неплатени кредити, камати и позајмени средства	2,467,357	2,081,354
Обврски за плати и придонеси	42,489	36,525
Примени аванси од купувачи	30,153	17,874
Одложени плаќања на трошоци и приходи на иден период	14,155	18,029
Вкупно тековни обврски	<u><u>4,467,706</u></u>	<u><u>4,414,516</u></u>

10. Долгорочни обврски

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Долгорочни обврски за кредити за основни средства од странство	1,214,545	1,518,137
долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити-контокоренти	0	26,126
Вкупно долгорочни обврски	<u>1,214,545</u>	<u>1,544,263</u>

11. Гудвил

	2023 МКД'000	2022 МКД'000
Гудвил	6,329,557	6,329,557
Гудвил-ревизија	992,865	992,865
	<u>7,322,422</u>	<u>7,322,422</u>

Данок на добивка

Усогласувањето на данокот на добивка кој се пресметува на добивката од работење пред оданочување според законската даночна стапка со данок на добивка пресметан според ефективната даночна стапка на Претпријатието за годината што завршува на 31.12.2023 година е како што следи:

	2022 МКД'000	2021 МКД'000
Загуба од оперативно работење пред оданочување	-759,363	-223,400
Добивка од редовно работење пред оданочување		
Данок од добивка од редовно работење		
Добивка/Загуба за финансиската година по сите оданочувања-нето добивка/загуба	<u>-759,363</u>	<u>-223,400</u>

Настани после завршната сметка од 2006 година

Согласно законската регулатива во врска со трансформацијата на ЈП Македонски железници, Владата донесе Одлука за основање на две друштва и тоа:

- Јавно Претпријатие за железничка инфраструктура Македонски железници - Скопје и
- Македонски железници Транспорт АД - Скопје

Централниот регистер на Република Македонија на 09.08.2007 година донесе Решение за основање на поделба со развојување. Основната главнина на обете друштва е впишана по проценетата вредност, која е утврдена од овластен проценител на делбени биланси, изработени врз основа на Планот за поделба на ЈП Македонски железници - Скопје со состојба 31.12.2006 година. Акционерскиот капитал на Македонски железници - Транспорт - АД - Скопје претставува имотот на ново основаното претпријатие со вкупна вредност од МКД 4.268.888 илјади и државниот капитал на Јавното Претпријатие за железничка инфраструктура Македонски железници - Скопје кој изнесува МКД -37.800.086 илјади.

Со Законот за претварање на побарувањата на Република Македонија по основ на платени обврски кон странски кредитори и странски железнички претпријатија во траен влог во МЖ Транспорт АД Скопје се изврши зголемување на основната главнина во износ од 4.697.989 илјади денари.

- Гудвил

Заклучно со 31 декември 2008 година, Друштвото има признаено гудвил во износ од МКД 7.322.422 илјади. Гудвилот се состои од МКД 6.329.557 илјади за неусогласена ставка, кои произлегуваат од поделбата на Ј.П.Македонски Железници-Скопје на два нови правни субјекти со состојба на почетниот биланс од 9 август 2007 година и МКД 992.865 илјади кои произлегуваат од усогласување на останатиот капитал. Книжењата се евидентирани следејќи ја студијата на надворешен консултант.

Анулирањето на дебалансот меѓу активата и пасивата во Билансот на состојбата е преку спроведување на корективни книговодствени ставови со цел признавање на Гудвил во Билансот на состојба на Друштвото.

Настани со завршната сметка за 2023 година

Драстично зголемена загуба поради процесни камати на износ од 403,835,091,00 денари кои се однесуваат најчесто за ЕЛЕМ.

Приходи од Министерство за транспорт и врски во износ од 376,779,409.00 ден како субвенции за патнички сообраќај.

И приход како помош од Владата на Република Северна Македонија во износ од 188,360,994.00 денари.

Исто така се зголемува и акционерскиот капитал за 962,913,000.00 денари односно сега е вкупно 10,232,085,345.00 денари.